

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2014/2015

Destinace (země, město): Glasgow, Velká Británie

Jméno, příjmení: Mgr. Katarína Čermáková, Ph.D.

Lektorát českého jazyka a literatury na University of Glasgow je součástí Slavonic Studies pod School of Modern Languages and Cultures. Studenti si mohou zvolit česká studia jako povinný i volitelný předmět. Cílem je integrovat češtinu srovnávacím způsobem do celkového programu School of Modern Languages and Cultures, kde se vyučuje sedm různých jazyků a kultur.

Češtinu je možné studovat v rámci Comparative Literature, která zahrnuje kurzy literární, ale i literárně-historické, srovnávací (například kurz srovnávací české a polské literatury 20. století, ale i starší, kurz české a polské historie), kurz historie cenzury, kurz českého filmu a samozřejmě i kurzy jazykové na různých úrovních pokročilosti.

Další možností je zvolení češtiny jako cizího jazyka. V tom případě jde o kurzy tzv. Subsidiaries. V takovém případě nezáleží na tom, který obor si student volí jako obor hlavní.

Češtinu lze na různých úrovních pokročilosti studovat také v rámci spolupráce s College of Social Sciences, jakož i Ph.D. studies. Studenti Ph.D. studií mají dvě hodiny týdně češtiny navíc. V tomto roce navštěvovalo kurzy češtiny a české kultury celkem 25 studentů. V bakalářském studiu šlo o 15 studentů, v magisterském o 6 a v Ph.D. studiu studovali studenti 4. Podle ročníků studovalo v prvním ročníku 10 studentů, ve druhém 8, ve třetím 4, ve čtvrtém 3 a v Ph.D. studiu studovali studenti 4.

Lektorka zajišťovala výuku v jazykových kurzech všech úrovní pokročilosti. To obnáší výběr výukových materiálů, přípravu výuky a doplňujících materiálů, přípravu průběžných testů a závěrečných zkoušek, ústní zkoušení v rámci závěrečných zkoušek, konzultace a individuální doučování.

Lektorka také spolupracuje se studenty na jejich výzkumných projektech v rámci univerzity. Lektorka rovněž vybírá a doporučuje studenty, kteří se účastní letní školy na některé z českých univerzit.

K dalším činnostem lektora patří například práce na vytvoření online kurzu pro začátečníky, který je podporován studentským portálem Moodle2. Tento kurz bude do výuky na slovanských studiích zařazen pravděpodobně v zimním semestru od ledna 2016. Kurz pro začátečníky bude celý ve virtuální podobě, tedy bez nutnosti zakoupení výukových materiálů.

Každý vypsáný kurz češtiny má elektronickou podporu na Moodle2. To umožňuje prakticky neomezený přístup studentů k doplňujícím materiálům a k probrané látce. Také to usnadňuje organizaci celé výuky a šetří katedře papír na kopírování.

Výuka češtiny je v co nejvyšší možné míře vedena v cílovém jazyce. Od první úrovně až do úrovně Ph.D. studia, kde se mluví pouze česky. Studenti Ph.D. a Social Sciences se soustředí na práci s cílovými texty, které potřebují ke svému studiu a výzkumu.

V letošním roce hostovala v Glasgow pod záštitou grantu studentka Ph.D. studia z Filozofické fakulty UK v Praze, Kateřina Lundáková. Navštěvovala výuku a hovořila se studenty. Jako cílový výstup napíše článek o češtině na univerzitě v Glasgow. V rámci programu Erasmus+ pro učitele navštívil univerzitu v Glasgow doc. PhDr. Martin Pilař, CSc., z Filozofické fakulty OU, Mgr. Jan Tlustý, Ph.D., z Filozofické fakulty MU a Mgr. Zuzana Fonioková, Ph.D., z Masarykovy univerzity v Brně.

Lektorka měla po celý rok k dispozici svoji vlastní pracovnu s počítačem. Pracovna je přednostně Dr. Mirny Šolić, která ovšem byla po celý rok na postdoktorandské stáži v Olomouci. Učebny jsou dostatečně vybavené veškerou potřebnou technikou a zázemím. Lektorka má i možnost kopírování materiálů dle potřeby a má také přístup do budovy během víkendů a prázdnin.

Spolupráce s katedrou i kolegy je na vysoké úrovni. Lektor sice nemá smlouvu s univerzitou, ale má přístup do univerzitního systému i do knihovny. Má k dispozici zaměstnaneckou slevu při návštěvách univerzitních zařízení (například Recreation Center), může se účastnit výletů organizovaných univerzitou pro mezinárodní studenty a ostatní zaměstnance. Univerzita ovšem nenabízí žádné ubytování ani případný finanční příspěvek na bydlení.

School of Modern Languages and Cultures pravidelně organizuje setkání zaměstnanců a vyučujících se studenty. Ti zde mají možnost prodiskutovat případné problémy, námítky, návrhy a klást otázky týkající se jednotlivých kurzů. Tato setkání se konají pravidelně a jsou hodnocena velice kladně.

Mimo vlastní výuku probíhají každý rok různé podpůrné aktivity, kterými se snažíme navázat spolupráci mezi studenty jednotlivých úrovní pokročilosti, jakož i prohloubit jejich znalosti české kultury či přiblížit současné dění v České republice. Jednou z takových aktivit je pravidelné promítání českých filmů s odborným výkladem dr. Čulíka, kam mají dveře otevřené i čeští studenti z Glasgow nebo studenti programu Erasmus.

Ve snaze zviditelnit možnost navštěvovat jako na jediné univerzitě ve Skotsku česká studia v Glasgow, navštívil tým našich studentů Ph.D. pod vedením dr. Čulíka střední školy v Glasgow, s cílem informovat o této šanci budoucí studenty. Bohužel často o této možnosti nemají budoucí vysokoškoláci ani tušení.

Propagaci programu pomáhá i účast lektorky na Applicants' Day, kde se studenti zapsaní již ke studiu rozhodují, na kterou školu nakonec nastoupí. Nabídka výuky jazyků a možnost výměnných pobytů v rámci studia je stěžejní. Bohužel česká studia v tuto chvíli nespolupracují s žádnou českou univerzitou a zde vidím rezervy pro podporu české kultury a dědictví na glasgowské univerzitě.

Každý rok organizujeme tzv. Czech Christmas Party, kde se studenti seznamují s vánočními tradicemi u nás, učí se koledy a hlavně se můžou setkat s kolegy z jiných tříd. Tato vánoční „besídka“ má velký úspěch a těší se velké oblibě.

V letošním roce měli studenti možnost navštívit operní představení Leoše Janáčka Jenůfa. Produkci nabídla dánská opera z Kodaně a celé představení bylo samozřejmě v češtině.

Glasgow Film Theater nabídl v rámci týdne nezávislého filmu filmy tzv. české nové vlny: Sedmikrásky Věry Chytilové a Ostře sledované vlaky Jiřího Menzla.

Studenty, kteří začnou češtinu studovat, jejich zájem neopouští, ba právě naopak. Proto lze jako velice pozitivní hodnotit spolupráci se zastupitelským úřadem v Londýně při vyslání studentů na letní školy slovanských studií po celé České republice. Mnoho z nich se vrací s nadšením a s plány vrátit se v budoucnu do České republiky, ať už na studia nebo za prací. Je nepochybné, že takové nadšence naše země potřebuje, protože se naučí nejen jazyk, ale i porozumí naší kultuře a mentalitě, a to je určitě důležité.

Česká studia na univerzitě v Glasgow jsou důležitá už proto, že jsou jediná ve Skotsku. Jejich organizace a propojení s ostatními obory umožňuje široký záběr poznávání české kultury, historie i jazyka jaký není možný na českých univerzitách, protože naše obory jsou předem dané. Na School of Modern Languages and Cultures si student vybírá předměty podle svého vlastního zájmu. Ve stávajícím rozsahu můžou dále existovat i díky podpoře Programu českého kulturního dědictví v zahraničí.

Mé díky patří dr. Janu Čulíkovi, bez jehož práce, vynaložené energie a časového nasazení by Česká studia v Glasgow nebyla taková, jaká jsou. Děkuji za skvělou spolupráci a podporu během celého roku.

V Glasgow dne 31. 7. 2015